

Utvecklingsstörning är en funktionsnedsättning som påverkar en persons intelligens och förmåga att klara av sin vardag. Det finns olika grader av utvecklingsstörning, från att innebära en mycket svår funktionsnedsättning till att med visst stöd kunna leva ett självständigt liv. Cirka 1 % av befolkningen har en utvecklingsstörning.

Människor med utvecklingsstörning är unika personer med olika talanger, personlighet, styrkor, svagheter och behov. Men för alla innebär funktionsnedsättningen en långsammare utvecklingstakt under barn- och ungdomsåren och finns sedan med under hela livet.

Utvecklingsstörning påverkar den kognitiva förmågan, vilket handlar om att ta emot och bearbeta information, att bygga upp egen kunskap och att använda sig av den kunskap man har. Det påverkar också den adaptiva förmågan, vilket handlar om att anpassa sig till omgivningen och klara sin vardag, till exempel att hantera pengar och att sköta sitt hem.

Forum Funktionshinder är ett informationscenter med bibliotek, rådgivning, utbildning och arrangemang. Vi vänder oss till alla som bor eller arbetar i Stockholms län. På Forum Funktionshinder kan alla intresserade låna böcker, ställa frågor, hämta informationsmaterial eller bara sitta ner och läsa. Forum Funktionshinder drivs av Handikapp & Habilitering som är en del av Stockholms läns landsting.

www.habilitering.nu/forumfunktionshinder

Länsförbundet FUB i Stockholms län arbetar regionalt för att barn, ungdomar och vuxna med utvecklingsstörning ska kunna leva ett gott liv. Förbundets uppgift är bland annat att främja stöd, service, omvårdnad och utbildning för barn, ungdomar och vuxna med utvecklingsstörning samt att verka för att personer med utvecklingsstörning får sina behov och rättigheter tillgodosedda.

www.stockholmslan.fub.se

Marques gillar bandy

Marques har precis flyttat hemifrån. Han trivs jättebra i sin fina lägenhet. Det är härligt att kunna vara ensam när man vill och det är lika härligt att äta middag tillsammans med de andra som också har lägenheter i gruppbestaden. Marques behöver stöd i sin vardag därför att han har en utvecklingsstörning.

Marques föräldrar kommer från Colombia, men de har bott i Sverige i många år. Marques är 25 år och han är född i Sverige och det är också hans yngre syster. Marques har fragil X-syndrom, en ärftlig kromosomrubbnings sjukdom som bland annat medför utvecklingsstörning av olika grad.

Marques lärde sig tala sent och det var därför som man redan när han var tre år kunde konstatera att han har en utvecklingsstörning. Nu talar han både spanska och svenska, men han använder inte så komplicerade ord och han kan varken läsa eller skriva. Marques har gått i särskola och i särskola, där han slutade för fem år sedan.

Nu arbetar Marques på en daglig verksamhet där han monterar ficklampor. Det passar honom bra eftersom han är intresserad av hur tekniska saker fungerar. Han trivs med sitt jobb och är en uppskattad arbetskamrat. Efter jobbet åker han hem till sin lägenhet och på helgerna är han ofta hemma hos sina föräldrar. Systerarna bor fortfarande hemma och när Marques kommer hem åter

de god mat, skrattar och pratar till långt in på natten.

Marques är väldigt aktiv och blir lätt rastlös. Hans stora intresse är att spela innebandy, och det gör han tre gånger i veckan med ett lag där alla har en utvecklingsstörning. Bandy hjälper Marques att göra av med energi och må bättre och han har flera bra kompisar i laget. Ibland går de tillsammans med sin tränare på bio. När Marques ska åka någonstans har han med sig en personlig assistent. Annars har han svårt att komma på rätt buss och hitta dit han ska.

Marques behöver stöd med ganska många saker, till exempel att tvätta, städa och laga mat. Han behöver hjälp med att passa tider och att betala räkningar. Allt det här gör han tillsammans med någon av personalen i gruppboenden där han bor. En gång i veckan lagar han middag tillsammans med en av personalen till alla som har en lägenhet i gruppboendet. Det brukar bli en trevlig kväll. Eftersom Marques inte kan läsa använder de recept med bilder där alla ingredienser och de

olika momenten i receptet finns med. Även i tvättstugan finns det bilder som visar hur man sorterar tvätt efter färg och fyller och sätter på en tvättmaskin. På så sätt kan Marques vara med även i sådana vardagsgöromål som han inte klarar på egen hand. Men han tänker att han så småningom ska klara mer saker själv.

Marques mår bra av regelbundna rutiner och trivs bäst när han vet vad som ska hända. Han säger själv att han gillar vardagen bäst. Då är alla dagar lika och det är skönt tycker han. När det är helg eller semester kan Marques bli stressad och nervös. Personalen sätter då upp ett schema med bilder på vad som ska hända och i vilken ordning det ska ske så att Marques inte behöver känna sig osäker.

Marques föräldrar har alltid varit oroliga för hur det skulle bli för honom när han blev vuxen. De tänkte att han kanske aldrig skulle klara av att bo själv. Men nu när de ser hur bra han trivs i sin gruppboende och med sitt arbete känner de sig lugnare.

